

[Justitsministeren.]

Grund til at antage, at han er død, er der Adgang for hans Arvinger til efter visse Fristers Udløb og under Iagttagelse af en vis Fremgangsmaade at erhverve Ret til først at nyde Indtægten af den bortbelevnes Formue og senere at overtage den til Ejendom. Fristen for Erhvervelse af Ret til Indtægtsnydelse er for Livsarvinger 5 Aar og for andre Arvinger 10 Aar. Fristen for Erhvervelse af den bortbelevnes Efterladenskaber til Ejendom er normalt 20 Aar. Den sidstnævnte Frist forkortes dog til 3 Aar, naar der paa Grund af særlige Omstændigheder er en til Vished grænsende Sandsynlighed for, at den bortbelevne er død, f. Eks. naar det Skib, han har været med, er forlist eller forsvundet.

I Forbindelse hermed gives der ogsaa Regler om, hvorledes der skal forholdes, naar en forsvunden mod Forventning vender tilbage, efter at hans Ejendele er udlagt til Arvingerne.

Disse Bestemmelser har nu været gældende i over 100 Aar og har i hvert Fald indtil den nyeste Tid stort set virket tilfredsstillende, hvilket i høj Grad tjener til Ære for dem, der har Ansvaret for denne Forordning, selv om den er udformet med en anden Tids Trafik- og Efterretningsmidler for Øje. Da disse Bestemmelser har nær Tilknytning til Lovgivningen om Arv, har man imidlertid fundet det naturligt at tage dem op til Revision i Forbindelse med en Revision af vor Arvelovgivning, og da der i 1936 paa Justitsministeriets Foranledning blev nedsat en Kommission til at overveje Spørgsmaalet om Revision af de gældende Regler om Arv, blev det da overdraget Kommissionen ogsaa at underkaste Lovgivningen om bortbelevne Personer en Revision og eventuelt fremsætte Forslag til ny Lovgivning herom. Denne Kommission, der bestod af Professor Borum, nuværende Højesteretspræsident Frølund og Sparekassedirektør Dybdal, har nu afsluttet sit Arbejde, og medens den har siddet, er der sket det, at Tiden i høj Grad er løbet fra Forordningen af 1839, saaledes som Forholdene har udviklet sig i de senere Aar. Krigen har givet Begrebet „bortbelevne Person“ sørgelig forøget Aktualitet. Mange er forsvundet under Krigstjeneste, andre under Bombardementer, Skibsforlis, ved Flugt over Grænsen eller i Koncentrationslejre, og med Nutidens Efterretningsmidler vil det være upraktisk og hensigtsløst at opretholde de lange Frister, som ifølge Forordningen af 1839 skal iagttages, før de forsvundnes Efterladenskaber kan overgaa paa andre Hænder, ligesom man

maa hævde, at der kan være Trang til en Klaring af andre Retsforhold end dem, der vedrører de bortbelevnes Formue.

Man har ganske vist søgt at raade Bod paa denne Tilstand i de sidste Aar gennem midlertidig Lov Nr. 264 af 21. Maj 1940 om bortbelevne Personer fra krigsforliste Skibe, men denne Lov dækker ikke alle de Tilfælde, hvor der er praktisk Trang til mere tidssvarende Regler end de Regler, Forordningen giver. Jeg har derfor fundet det rigtigst nu, da Arvelovkommissionens Udkast til Lov om bortbelevne foreligger, at fremsætte Lovforslag paa Grundlag af dette Udkast, for at hele dette Emne kan faa en samlet Løsning.

Det Lovforslag, jeg har den Ære at fremsætte for det høje Ting, er i alt væsentligt overensstemmende med Kommissionsudkastet, der bygger paa omfattende Undersøgelser bl. a. af Lovgivningen i andre Lande. Jeg har dog foreslaaet enkelte Afvigelser, hvilket vil fremgaa af de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget.

Lovforslaget angaar ikke blot som Forordningen af 1839 den bortbelevnes Formue, og det er det meget vigtige og afgørende ved det, men det vedrører ogsaa den paa gældendes Retsforhold i det hele taget, herunder Personens Ægteskab. Dette hænger sammen med, at Lovforslaget indfører et helt nyt Begreb i dansk Ret, et Begreb, der imidlertid kendes f. Eks. i svensk og finsk Ret, nemlig Begrebet „Dødsformodningen“. Medens man hidtil efter den gamle Forordning, selv om den bortbelevnes Formue var skiftet efter denne Forordning, ikke af den Grund har kunnet betragte den bortbelevne som død, foreslaas der nu givet Hjemmel til Afsigelse af en Dom, hvorved det bestemmes, at en bortbelevne skal anses for død med alle deraf følgende Retsvirkninger: Skifte, Udbetaling af Pension og Livsforsikringer, Ret for den tilbageværende Ægtefælle til frit at gifte sig igen o. s. v. Altsaa, det fastslaas, at den bortbelevne i enhver Henseende skal anses som død, saa at alle retlige Virkninger af et Dødsfald knyttes dertil.

En saadan Dom kan naturligvis ikke afsiges uden forudgaaende meget grundig Undersøgelse med Afhøring af alle, der kan antages at vide Besked om den forsvundne, Efterlysning af den forsvundne selv gennem Pressen og ved alle de Midler, man har i Nutiden, derunder ogsaa Radioen.

Endvidere er der fastsat Frister for, hvornaar en saadan Sag kan anlægges, og alle disse Frister er — det vil jeg gerne understrege, da det er en anden af Hovedaf-